

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o duvanu

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o duvanu, objavljen je u "Službenom glasniku RS", br. 95 od 08.12.2018. godine, stupio je na snagu 16.12.2018. godine, i s tim u vezi, a u cilju pravilne i jedoobrazne primene, obaveštavate se o njegovim najvažnijim izmenama i dopunama.

Najznačajnija rešenja propisana Zakonom o izmenama Zakona o duvanu, odnose se na:

- propisivanje novih registara koji se vode u Upravi za duvan, i to: Registar prerađivača duvana i Registar privrednih subjekata koji obavljaju promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku;
- propisivanje obaveznih elementa kooperativnog ugovora koje fizičko lice - proizvođač duvana zaključuje sa proizvođačem duvana;
- propisivanje mogućnosti da registrovani proizvođači duvana mogu duvan da predaju na uslužnu obradu registrovanom obrađivaču duvana;
- izmene i dopune dokaza koji se dostavljaju za upis u Registar o markama duvanskih proizvoda i uvodi se Evidenciona lista o markama duvanskih proizvoda čiji se promet obavlja po posebnom postupku;
- izmenjene obaveze trgovaca na veliko duvanskim proizvodima u vezi sa prodajom duvanskih proizvoda;
- uređenje kaznenih odredaba i propisivanje prelaznih i završnih odredaba.

U članu 2. Zakona o duvanu, vrši se preciziranje pojma obrađenog duvana i dodaje se nova tačka kojom se **definišu otpaci od duvana**, na koje se ne primenjuju propisi kojima se uređuje upravljanje otpadom. Ova izmena izvršena je kako bi se razdvojili otpaci od duvana, koji su sirovina i ne podležu propisima kojima se uređuje upravljanje otpadom.

Dalje, dodate su nove tačke kojima se **definiše prerađeni duvan**, kao duvan dobijen industrijskim postupkom prerade obrađenog duvana, koji se koristi isključivo kao duvanska sirovina za proizvodnju duvanskih proizvoda, kao i rekonstruisani duvan (homogenizovani duvan, odnosno duvanska folija) i ekspanzirani duvan, zatim **delatnost prerade duvana** kao industrijski postupak proizvodnje i pakovanja prerađenog duvana i **prerađivač duvana** kao privredni subjekt koji proizvodi prerađeni duvan i koji je upisan u Registar prerađivača duvana.

Pored navedenog, precizira se pojam uvoznika duvana, obrađenog duvana, odnosno duvanskih proizvoda, kao i naziv Registra uvoznika duvana, obrađenog duvana, odnosno duvanskih proizvoda, dodavanjem pojma prerađenog duvana u definiciju istih, u cilju obuhvatanja delatnosti prerade duvana i nove kategorije prerađenog duvana.

Takođe, dodaje se nova tačka kojom se definiše pojam uvoznika duvanskih proizvoda koji ne vrši stavljanje duvanskih proizvoda u promet na tržište Republike, već preko držaoca specijalizovanog carinskog skladišta, otvorenog u skladu sa carinskim propisima, vrši prodaju duvanskih proizvoda u avionima i brodovima, odnosno snabdevanje aviona i brodova, koji saobraćaju na međunarodnim linijama ili otprema duvanske proizvode u slobodne carinske prodavnice otvorene na vazduhoplovnim pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj na kojima je organizovana pasoška i carinska kontrola radi prodaje putnicima u skladu sa carinskim propisima, kao i prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i diplomatskom i konzularnom osoblju i koji je upisan u Registar privrednih subjekata koji obavljaju promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku.

Razlog za ovakvu definiciju je potreba da se i ova vrsta delatnosti reguliše odredbama ovog zakona, kao i da bi se napravila razlika u odnosu na već postojeći pojam uvoznika u smislu Zakona o duvanu.

Definisan je i pojam držaoca specijalizovanog carinskog skladišta, radi jasnog određivanja lica u čije skladište se smeštaju duvanski proizvodi. Dakle, držalac specijalizovanog skladišta jeste lice u čije skladište se smeštaju duvanski proizvodi radi prodaje u avionima i brodovima, odnosno snabdevanja aviona i brodova, koji saobraćaju na međunarodnim linijama ili otpremanja duvanskih proizvoda u slobodne carinske prodavnice, kao i prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i diplomatskom i konzularnom osoblju.

S tim u vezi, **u članu 5. Zakona o duvanu,** uvode se novi registri i to: **Registar prerađivača duvana (stav 1. tačka 2a) i Registar privrednih subjekata koji obavljaju promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku (stav 1. tačka 6a).**

Osnovni razlog za uvođenje Registra prerađivača duvana i Registra privrednih subjekata koji obavljaju promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku jeste prepoznavanje potreba tržišta i regulisanje ovih delatnosti.

U članu 6. Zakona o duvanu, uvode se **novе Evidencione liste o markama duvanskih proizvoda čiji se promet obavlja po posebnom postupku, i to samo za robne marke duvanskih proizvoda koje nisu upisane u Registar o markama duvanskih proizvoda,** a u cilju evidentiranja i praćenja marki duvanskih proizvoda čiji se promet obavlja po posebnom postupku, radi bolje kontrole nad prometom duvanskih proizvoda i sprečavanja nelegalnih aktivnosti prilikom prometa istih.

Novom glavom u Zakonu o duvanu "IVa Proizvodnja i promet prerađenog duvana" i novim čl. 25b, 25v, 25g, 25d, 25đ, 25e, 25ž i 25z, regulisana je proizvodnja i promet prerađenog duvana, a razlog je prepoznavanje potreba tržišta za uvođenjem nove delatnosti prerade duvana.

U članu 37. Zakona o duvanu, koji se odnosi na registraciju marki duvanskih proizvoda koje se stavljaju u promet na tržište Republike, precizirni su dokazi koji se prilažu uz zahtev za registraciju marki duvanskih proizvoda, odnosno za upis u Registar o markama duvanskih proizvoda.

Pored toga, propisuje se, kada zahtev za upis u Registar o markama duvanskih proizvoda podnosi proizvođač, odnosno uvoznik duvanskog proizvoda, za duvanski proizvod koji je već upisan u registar, Uprava izdaje izvod o upisu za taj duvanski proizvod.

Novim članom 37a Zakona o duvanu, propisano je da o **duvanskim proizvodima koji se smeštaju u specijalizovana carinska skladišta, radi prodaje duvanskih proizvoda u avionima i brodovima, odnosno snabdevanja aviona i brodova, koji saobraćaju na međunarodnim linijama ili otpremanja duvanskih proizvoda u slobodne carinske prodavnice, kao i prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i diplomatskom i konzularnom osoblju, a koji nisu upisani u Registar o markama duvanskih proizvoda iz člana 37. Zakona o duvanu, u cilju suzbijanja nelegalnog tržišta, Uprava vodi Evidencionu listu o markama duvanskih proizvoda čiji se promet obavlja po posebnom postupku iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona.**

U čl. od 52. do 58. u Odeljku "Uvoznik" Zakona o duvanu, izvršeno je usklađivanje uslova za izdavanje dozvole za uvoz duvana, obrađenog duvana, prerađenog duvana, odnosno duvanskih proizvoda, naziva dozvole, upis u Registar uvoznika, obnavljanje dozvole za uvoz, brisanje privrednog subjekta iz Registra uvoznika, kao i obaveze uvoznika.

U **čl. 61. do 64a. Zakona o duvanu,** preciziraju se odredbe u vezi upisa u Registar izvoznika, obnavljanja dozvole za izvoz, oduzimanja iste, brisanja iz Registra izvoznika, kao i obaveze izvoznika.

Posle člana 64a Zakona o duvanu, dodaju se naslovi i **novi čl. 64b, 64v, 64g i 64d,** kojima se propisuju uslovi za upis u Registar privrednih subjekata koji obavljaju promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku, dokazi koji se prilažu, uslovi za obnovu upisa u navedeni registar, kao i brisanje iz istog i način prodaje navedenih duvanskih proizvoda.

Članom 64b. Zakona o duvanu, propisuje se da **otpremanjem, odnosno smeštanjem duvanskih proizvoda u specijalizovano carinsko skladište radi prodaje u avionima i brodovima, odnosno radi snabdevanja aviona i brodova, koji saobraćaju na međunarodnim linijama, ili radi otpremanja duvanskih proizvoda u slobodne carinske prodavnice, kao i prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i diplomatskom i konzularnom osoblju, može da se bavi privredni subjekt koji je upisan u registar iz člana 5. stav 1. tačka 6a) ovog zakona.**

Privredni subjekt koji je upisan u registar iz člana 5. stav 1. tačka 6a) ovog zakona, dužan je da vrši promet robnih maraka duvanskih proizvoda razvrstanih i upisanih u Registar o markama duvanskih proizvoda iz člana 5. stav 1. tačka 7), odnosno u Evidencionu listu o markama duvanskih proizvoda čiji se promet obavlja po posebnom postupku iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona.

Razlog za uvođenje novog registra jeste prepoznavanje potrebe da se precizira delatnost i nadležnost nad prometom duvanskih proizvoda koji se vrši po posebnom postupku, jer se delatnost ovih privrednih subjekata odvija pod drugim uslovima u odnosu na privredne subjekte koji uvoze duvanske proizvode radi njihovog prometa na tržištu Republike, kao i da se njihova delatnost obavlja u skladu sa carinskim propisima i pod carinskim nadzorom.

U članu 67. stav 5. Zakona o duvanu, propisano je da, izuzetno, proizvođač, odnosno uvoznik duvanskih proizvoda nije dužan da pre stavljanja u promet odredi i prijavi maloprodajne cene duvanskih proizvoda, kada se ti proizvodi otpremaju radi prodaje u avionima i brodovima koji saobraćaju na međunarodnim linijama, na proizvode koji se otpremaju u slobodne carinske prodavnice, kao i radi otpremanja i prodaje za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava, odnosno potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica, kao i međunarodnih organizacija, shodno međunarodnim ugovorima.

Posle člana 68. Zakona, dodati su novi čl. 68a, 68b i 68v kojima je propisano je da se odredbe ovog zakona odnose i na proizvodnju, obradu, preradu i promet duvana, obrađenog duvana, odnosno prerađenog duvana, kao i proizvodnju i promet duvanskih proizvoda u slobodnim zonama.

Takođe, propisano je da se smeštanje duvanskih proizvoda u specijalizovano carinsko skladište radi prodaje u avionima i brodovima koji saobraćaju na međunarodnim linijama, na proizvode koji se otpremaju u slobodne carinske prodavnice, kao i radi otpremanja i prodaje za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava, odnosno potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica, kao i međunarodnih organizacija, shodno međunarodnim ugovorima, vrši u skladu sa carinskim, odnosno spoljnotrovinским propisima, propisima kojima se reguliše oblast akciza, kao i odredbama ovog zakona.

Dalje, propisano je da se odredbe predmetnog zakona ne primenjuju u oblasti proizvodnje duvana u naučno - istraživačke ili obrazovne svrhe, jer se obavljanje predmetnih delatnosti u ove svrhe vrši pod posebnim uslovima.

U članu 72. Zakona o duvanu, propisano je da pojedinačno pakovanje cigareta sadrži najmanje 20 komada cigareta, čime se omogućava privrednim subjektima da za potrebe izvoza na tržišta drugih zemalja proizvode cigarete u pojedinačnom pakovanju koje sadrži manje od 20 komada cigareta.

U članu 79. Zakona o duvanu, izvršena je dopuna odredaba o obeležavanju pakovanja duvanskih proizvoda, koja se odnosi na opšta i posebna upozorenja na duvanskim proizvodima. Naime, tekst opšteg i posebnog upozorenja na duvanskim proizvodima može biti i na stranom jeziku i u slučaju otpremanja i prodaje duvanskih proizvoda diplomatskim i konzularnim predstavništvima, njihovom osoblju, članovima porodica, kao i međunarodnim organizacijama, shodno međunarodnim ugovorima.

U čl. 80 do 84. Zakona, u cilju sprovođenja bolje kontrole i suzbijanja nelegalnog prometa duvana i duvanskih proizvoda, izvršene su izmene i dopune u vezi sa pravima, dužnostima i ovlašćenjima fitosanitarnog inspektora, poljoprivrednog inspektora, republičkog sanitarnog inspektora i republičkog tržišnog inspektora.

U čl. 86. do 93. Zakona, izvršene su izmene i usklađivanja kaznenih odredaba.

U prelaznim i završnim odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu propisuje se obavezno postupanje svih privrednih subjekta na koje se odnosi predmetni zakon.

Privredni subjekti upisani u odgovarajuće registre i evidencione liste iz čl. 5. i 6. Zakona o duvanu ("Sl. glasnik RS", br. 101/05...i 108/13 - dalje: Zakon), dužni su da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu ("Sl. glasnik RS", br. 95/18 - dalje: Zakon o izmenama i dopunama), odnosno do 16. januara 2019. godine, usklade svoje poslovanje sa odredbama Zakona o izmenama i dopunama.

Privredni subjekt koji je upisan u odgovarajući registar u skladu sa Zakonom o duvanu ("Službeni glasnik RS", br. 101/05...i 108/13 - dalje: Zakon), a obavlja i promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku, dužan je da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnese zahtev za upis u Registar privrednih subjekata koji obavljaju promet duvanskih proizvoda po posebnom postupku.

Privredni subjekti koji se bave delatnostima koje Zakon o izmenama i dopunama uređuje, a koji nisu po odredbama Zakona upisani u Registre, odnosno Evidencione liste, mogu da nastave da obavljaju te delatnosti pod uslovom da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama, odnosno do 16. januara 2019. godine, podnesu zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje delatnosti, odnosno upis u Registar, odnosno Evidencionu listu u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama.

Ako privredni subjekt ne uskladi svoje poslovanje, ne podnese zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje delatnosti, odnosno upis u registar, odnosno evidencionu listu, u predviđenim rokovima, Uprava za duvan donosi rešenje kojim se oduzima dozvola za obavljanje delatnosti, odnosno brisanje iz registra.

Takođe, podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona, doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu zakona.

(Akt UC-a, br. 148-II-439-01-16/2018 od 19.12.2018. godine)